

Melo Hallan reitillä

MÄNTYHARJU-REPOVESI-REITTI

50 KM VANHAA TUKINUITTOREITTIÄ
UPEIDEN JÄRVIJONOJEN MAISEMISSA

MYÖS USEITA PÄIVÄREITTEJÄ

TUTUSTU MÄNTYHARJUUN VESITEITSE

Mäntyharju on ylpeä upeista vesistöistään ja siksi suosittelemme tutustumaan myös melomalla kauniiseen luontoomme. Tässä muutamia vinkkejä lyhyisiin ja vähän pidempiinkin reitteihin.

HALLAN REITTI - PUUN MATKA METSISTÄ TEHTAILLE

Reitti on järviyonojen muodostelma, mm. Halla-yhtiön uittoväylä, joka kuljetti tukkeja Mäntyharjulta Vuohijärven läpi Verlaan. Se oli toiminnassa yli 200 vuotta aina vuoteen 1964. Huippuvuosina reittiä pitkin kulki 2,5 miljoona tukkia vuodessa. Halla-yhtiö oli Kymin kunnassa toiminut metsäteollisuusyritys, joka omisti useita sahalaiteksia reitin varrella. Kapeista vesiväylistä Hallan reitin varrella ohjattiin kaadetut puut metsäalueilta pääväylälle. Paikalliset asukkaat saivat töitä puun kaadosta, kuorimisesta ja uittamisesta koko vuodeksi.

Melontareitin varrella voit vieläkin nähdä merkkejä uitt ajoista esim. kallioihin kiinnitetyt rautaiset ”silmut”. Tar kemmin uittohistoriaan voit perehtyä Miekankosken uittomuseossa.

Runkoreitti

MÄNTYHARJU-REPOVESI-REITTI,
osa vanhaa Halla-yhtiön tukinuittoreittiä

REITIN PITUUS: n. 50 km

MELONTA-AIKA: suositus yksi yöpyminen

1 RAUTATIEASEMA

Savon rata avautui liikenteelle vuonna 1889, tuolloin Mäntyharju sai uuden keskustan rautatieasemalle. Junayhteys vilkastutti elämää alueella. Matkailijat, elintarvikkeet ja puutavara kulkivat nyt raiteita pitkin Mäntyharjuun ja Mäntyharjusta. Myös oma väki reissasi Mikkeliin ja Helsinkiin kätevästi. Kahvila ja melontakeskus.

KURKILAMPI

Lahden pohjukassa toimi 1918–1938 Hallan saha, josta osa tukeista lähti matkaan vesiteitse Verlaa kohden. Nykyään voit seurata uittoreittiä meloen aina Repoveden kansallispuistoon saakka. Vastakkaisella rannalla on entinen Askeleen kenkätehdas, joka antoi aikanaan työpaikan jopa 300 henkilölle. Tuolloin mäntyharjulaiset tunnustettiin katukuvassa Askeleen saappaista ja nahkatakeista.

Kurkiniemessä toimii nykyisin kesäravintola, joka on ollut aikoinaan rautatieläisten asuinrakennus.

2 PYHÄVESI

Pyhävedellä on laskettu olevan 121 saarta. Niiden yhteispinta-ala on 51 ha. Järvi on kalaisa, sieltä pyydetään haukea ja kuhaa. Linnustosta mainittakoon mm. leppälintu, kulorastas, hernekerttu, mustarastas ja isokäpylintu.

Mäntyharjun perinteikäs huvila- ja mökkikulttuuri näkyy mm. Pyhäveden rannoilla. Alue on ollut suosittu kesäntietopaikka jo 1800-luvulta saakka. Juna toi lomailijoita Helsingistä ja Viipurista tänne luonnon helmaan koko kesäksi.

Kesäasumusten arkkitehtuuri näkyy yli 100 vuotta sitten rakennetuissa huviloissa, mutta yhtä lailla 1960-luvun perinteisissä mökeissä aina 2000-luvun moderneihin kakkoskoteihin.

2.1 TEERNIEMI

Voit rantautua Teerniemen edustalla olevalle rannalle ja kii vetä polkua pitkin näköalapaikalle.

Vuosina 1915–1917 venäläiset rakennuttivat eri puolille kuntaa useita linnoitealueita. Linnoitteet koostuvat pääosin kallioon hakatuista juoksuhaudoista ja pesäkkeistä. Teerniemessä ne ovat hyvin näkyvissä ja lisäksi ylhäältä kalliolta näkyy upea järvimaaisema.

3 NUOTIONIEMEN LAAVU

Ranta on matala ja kivikkoinen, mutta soveltuu melojille. Kaunis levähdyspaikka aivan järven rannalla.

4 KIRKONKYLÄN ALUE

Tänne Mäntyharju aikanaan perustettiin. Järveltä saavuttiin kirkkoveneillä kirkonmenoihin. Nykyisin alueella on entisöityjä Mäntyharjun historiaan liittyviä vanhoja puurakennuksia mm. kirkko, Taidekeskus Salmela, joka on suosittu kesäntäyttelykohde, kirkonkylän kioskki ja maaseutuhotelli.

5 RUOKOHIEKKA

Hyvä taukopaikka, jossa on katettu keittokatos, puucee ja uimaranta.

6 PYHÄKOSKEN KANAVAN SULUT

Entisen uittokanavan kautta siirrytään Pyhävedeltä Lahnavedelle. Sulkua käytetään käsin. Se on helppokäyttöinen.

7 VIHANNAN SELKÄ

7.1 VIHANTASALMI

8 MIEKANKOSKI

Koski jakaantuu kahteen rinnakkaiseen uomaan, josta toista käyttävät melojat ja veneilijät. Miekankoski ei nimestään huolimatta ole koski vaan virta. Miekankosken kautta kulki aikoinaan Turun rauhassa vuonna 1743 määritelty Venäjän ja Ruotsi valtakunnan raja, josta on muistomerkki sillan kupeessa. Uiton aika Miekankoskessa päättyi vuonna 1975. Saaren rakennukset ovat peräisin uittojen ajalta luoden aidon uittoympäristön tunnelmaa. Paikka on myös suosittu perhokalastuspaikka. Erikoisuutena on siikojen nouseminen virtaan. Huomioi myös rantojen tervaleppämetsiköt. Kesäkahvila, uittomuseo sekä kajakki- ja kanoottivuokrausta.

9 TARHAVESI

Naulasaari on ollut ensimmäisen kerran rajapyykkinä vuonna 1414 Hämeen ja Savon välillä. Vuonna 1614 raja vahvistettiin uudelleen. Henrik Klaun poika löi seuraavana vuonna saaren pohjoispäässä sijaitsevaan luotoon T-muotoon hakatun merkin. Sen pitkä sakara osoitti rajan suuntaa pohjoiseen. Pikkuvihan jälkeen 1700-luvulla Naulasaari toimi Ruotsi-Suomen ja Venäjän rajakohtana.

10 PIENI LINNAsAARI, JUOLASVESI

Hyvä tauko- ja yöpymispaikka, jossa keittokatos, laitur ja puucee. Laituri sijaitsee saaren itäpuolella.

Juolasveden alue on kaunis ja ainutlaatuinen. Sen saaret ovat pieniä, karuja kalliosaaria. Joukossa on jokunen rehevä metsäsaari. Puusto on runsas: järeitä mäntyjä, harmaaleppää, katajaa, pihlajaa, paatsamaa, koivuja ja haapoja.

Saarten kasvillisuudesta voi mainita nuottaruohon, suomyr tin, ranta-alpin, metsäimarteen, lillukan, sananjalan ja kulta piiskun. Kallioraoissa kasvaa myös kallioimarretta.

Juolasvedellä elää mm. kuikka, isokoskelo, telkkä, tukkasotka, rantasipi, pikkulepinkäinen, kalatiira ja silkkiuikku.

Viereisessä Linnasaarella, sen pohjoispäässä sijaitsee hii denkirnu.

11 VIRRANSALMEN SILTA

Jo 1800-luvun puolella välissä tiedetään paikalla olleen lossin, joka häiritsi tukinuittoa, silloin syntyi ajatus sillan rakentamisesta. Vasta vuonna 1937 valmistui teräsristikkosilta. Puukantisen sillan suunnittelija on insinööri Herman Ossian Hannelius. Yksiaukkoisen sillan kokonaispituus on 44,1 metriä, jänneväli on 35 metriä ja vapaa-aukko 34 metriä. Silta kuuluu Museoviraston inventointiin valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin, teemakohteessa ”museosilta”.

12 SARKAVESI

Kapea ja vuonomainen Sarkavesi on karu ja kirkasvetinen järvi. Jyrkissä kalliotörmissä kasvaa mm. karvakiviyrttiä, haurasloikkaa ja tummaraunioista. Lohkarerannoilta voi havaita myös luolia, moreenirantaa ja harjuhiekkaa.

Sarkaveden linnustoon kuuluu mm. koskelo, telkkä, selkälokki, kuikka, kurki ja metso. Yleisimmät kalalajit ovat muikku, hauki, ahven, mutta myös siikaa ja taimenta on noussut vesistöstä.

MÄNTYHARJU.

13 KANNONALUSEN KALLIO-MAALAUKSET

Maalaukset löytyvät Sarkaveden keskiosasta, jyrkästä kalliosta itärannalla, 600 metriä Haukkavuoresta pohjoiseen. Kivipinnalla on kaksi noin 30 cm pitkää venekuvaa. Ne sijaitsevat 3,5 metriä vedenpinnan yläpuolella. Museoviraston mukaan maalausten iäksi arvioidaan 6300–6000 vuotta ennen Vuoksen puhkeamista. Maalaukset ovat nähtävissä vain järveltä.

14 HAUKKAVUORI

Hyvä käyntikohde melojalle taukopaikkana. Luonnon laavu, jossa nuotiopaikka. Rannassa on pieni laitur ja lähistöllä puucee. Erikoisuutena näköalapaikka ylhäällä kallion päällä, jonne vie pieni polku. Myös kalliomaalaukset ovat ainutlaatuiset. Ne jakaantuvat kolmeen kuvakenttään, jotka sijaitsevat lounaaseen aukeavassa kallioseinämässä noin 200–300 metrin matkalla. Maalaukset ovat nähtävissä vain järveltä.

15 LINKKUMYLLY, VANHA MYLLYTILA

Majoitusta, kajakki- ja kanoottivuokrausta sekä aamiaismahdollisuus etukäteen tilattuna.

16 VOIKOSKI, KALLIOMAALAUKSET JA KANTO-PAIKKA

Kalliomaalaukset ovat ennen rantautumispaikkaa Kasakkarjun pystykalliossa. Maalaukset ovat pienet ja jo haalistuneet. Niistä on löydettävissä henkilöhahmoja ja venekuvio. Maalaukset näkyvät vain vesistön puolelta.

Voikosken tehtaasta perustettiin tälle paikalle vuonna 1882. Tehtaalla on valmistettu vuosien saatossa mm. kimrööki-väriainetta, myllynkiviä ja nykyisin teollisuus- ja sairaala-kaasuja. Täällä Sarkavesi vaihtuu Vuohijärveen. Itäpuolen ranta kuuluu Kouvolaan ja länsipuoli Mäntyharjuun.

Voikosken rantautumispaikka on merkattu melontamerkillä. Kanto-osuus on n. 700 metriä ja kajakkikärry on varattu melojille siirtymisen helpottamiseksi. Reitti laskupaikalle kulkee vanhojen rakennusten välistä. Kosken alapuolella on laitur. Palautathan kärryt takaisin lähtöpaikkaan.

17 VUOHIJÄRVI

Tukinuiton aikaan Vuohijärvellä liikennöivät höyryalukset, varppaajat ja tervahöyry. Vuohijärveltä avautui aava selkä ja tukkien matka jatkui seuraavaksi Verlaan. Nyt olemme Kymenlaaksossa, Kymijoen vesistössä.

18 ORILAMMEN MAJA

Kesäravintola ja majoitusta. Hyvä rantautumismahdollisuus.

19 REPOVEDEN KANSALLISPUISTO

repovedenkansallispuistio.fi • luontoon.fi/repovesi

Lähteet: Valtion ympäristöhallinto (Oiva -tietokanta), Mäntyharjun luonto ja arvokkaat luontokohteet 2010. Mäntyharjun museo Kurkela, Ilkka: Virransalmen sillan historia. **Melontakuvat:** Lucas Lönnroos ja Leila Jaskanen.

Päiväreitit

A Mäntyharjun rautatieasema–Siirlahti–rautatieasema

REITIN PITUUS: n. 6 km suuntaansa
MELONTA-AIKA: n. 3 tuntia yhteensä
Paluu samaa reittiä takaisin rautatieasemalle
KOHDAT 1, 2 ja 3

4 KIRKONKYLÄN ALUE

Tänne Mäntyharju aikanaan perustettiin. Järveltä saavuttiin kirkkoveneillä kirkonmenoihin pyhäpäiviksi ja varsinkin eh-toollispäiviksi.

Nykyisin alueella on entisöityjä Mäntyharjun historiaan liittyviä vanhoja puurakennuksia mm. kirkko, vanha sairaala, säästöpankki, Domanderin talo ja pitäjätalo. Kaksi viimeistä kuuluvat Taidekeskus Salmelaan, joka on suosittu kesä-näyttelykohde.

DOMANDERIN TALO

Vanha apteekkirakennus vuodelta 1874. Talossa on toiminut myös postitoimisto ja kirjakauppa. Nykyisin kuuluu Taidekeskus Salmelan näyttelytiloihin.

PITÄJÄN TALO, SALMELA

Mäntyharjun vanhan kirkon hirsistä rakennettiin Savon ja Karjalan tuvat, jotka yhdistettiin vuonna 1850 toisiinsa. Eri heimolle varattiin omat rakennuksensa. Näissä tuissa voitiin yöpyä, jos tultiin kauempaa. Kaikki tulijat eivät kuitenkaan tulleet kirkkoon, vaan jäivät ”tappamaan aikaa” kirkon ympäristöön. Toisinaan meno yltyi liian hurjaksi ja siitä tietenkin seurasi rangaistuksia. Pitäjän tuissa pidettiin myös pieniä tilaisuuksia kuten ristiäisiä ja kahvituksia.

Nykyisin pitäjän tupa on osa Salmelan taidekeskuksen näyttelytiloja. Alueella on myös Salmelan ravintola-kahvila ja maaseutuhotelli.

20 KIRKONKYLÄN KIOSKI

Pieni kioski on toiminut treffipaikkana kesäisin monen sukupolven ajan. Siellä on ihastuttu, ja onpa se antanut virikkeen monen laulun sanoihinkin. Mukava levähdyspaikka, jonka vieressä on laitur.

21 KIRKKO JA HAUTAUSMAA

Mäntyharjun kirkon nykyinen rakennus on valmistunut vuonna 1822. Se on Suomen toiseksi suurin puukirkko. Istumapaikkoja on 1700. Korkea kellotapuli on kirkosta erillään ja toiminut myös tähystys- ja puolustuspaikkana vuoden 1918 sodassa. Kirkkoa ympäröi vanha hautausmaa ja pihan vasemmalla reunalla on nähtävillä vanha kirkkovene.

22 KATISKALAHTI

Hyvä rantautumis- ja nuotiopaikka kulttuuriympäristössä.

23 MAJAVAN PESÄ

Muutaman metrin päässä sillalta on majavan pesä. Hyvällä onnella, varsinkin ilta- tai aamuhämärissä, voi vierailija nähdä majavan työn touhussa.

24 LUONTOKIRKKO

Luontokirkossa pidetään mm. jumalanpalveluksia, häitä, hartauksia ja konsertteja. Se on myös suosittu paikka hiljentyä.

25 SIIRLAHTI

Kaunis lahden poukama, jossa vanhoja rakennuksia sekä kesä- että ympärivuotisessa käytössä. Idyllinen kirkonkylän järvimaisema.

Melontaetiketti

Huomioithan, että et melo liian lähellä mökkirantoja ja aiheuta häiriötä.

Tuo roskat aina mukasi. Älä jätä mitään luontoon.

Tee tulta vain niille varatuissa paikoissa.

Käytä meloessasi aina kelluntaliivejä ja aukkopeitetä. Ole varovainen varsinkin kylmän veden aikaan.

Huolehdi omasta näkyvyydestäsi, myös pimeällä.

Rantautuminen: Nosta aluksi evä ja/tai peräsin ylös ja laske ne alas vasta kun olet uudelleen tarpeeksi syvässä vedessä. Älä aja kajakkia vauhdilla rannalle, vaan käännä se rannan suuntaiseksi ja nouse pois kajakista tai kajakkiin ilman, että kajakki koskettaa pohjaa tai rantaa.

Huomioi pesivät linnut. Joillekin luodoille rantautuminen on kielletty pesimäaikana huhtikuusta heinäkuuhun.

112

112-sovellus on hyvä olla vesillä liikkuessakin kännyköissä, koska sen avulla apu löytää perille koordinaattien avulla eikä välttämättä tarvitse itse tietää tarkkaa sijaintiaan.

B Mäntyharjun rautatieasema–Pieni Pyhävesi–rautatieasema

REITIN PITUUS: n. 20 km
MELONTA-AIKA: n. 5 tuntia
Paluu samaa reittiä takaisin
KOHDAT 1 ja 2

Pieni Pyhävesi on tuulilta suojassa oleva alue. Reitti kiertää saarien ja luotojen välistä takaisin Pyhävedelle.

C Vihantasalmi–Miekankoski–Pikkulinnasaari–Vihantasalmi

REITIN PITUUS: n. 20 km
MELONTA-AIKA: n. 5 tuntia
Paluu samaa reittiä takaisin

Vihantasalmella on bussipysäkki, jos mielit tulla Mäntyharjuun linja-autolla. Huoltoasemalla voit ruokailla ja kahvitella ennen järvelle lähtöä ja voit myös vuokrata melontakalustoa.

KOHDAT 8, 9 ja 10.

VIHANTASALMEN SILTA

Vihantasalmen puusilta on tiettävästi maailman suurin valtatiellä oleva puusilta. Se on valmistunut vuonna 1999. Sillan pituus on 168 metriä ja se ylittää Lahnaveden.

C Miekankoski–Pikkulinnasaari–Miekankoski

REITIN PITUUS: n. 16 km
MELONTA-AIKA: n. 2 tuntia yhteensä
Paluu samaa reittiä takaisin

Parkkipaikan vierestä on hyvä lähteä melomaan. Virta kuljettaa retkeilijät helposti matkaan.

KOHDAT 8, 9 ja 10.

D Linkkumylly–Haukkavuori–Linkkumylly

REITIN PITUUS: n. 8 km
MELONTA-AIKA: n. 2 tuntia yhteensä
Paluu samaa reittiä takaisin

Lähtö Linkkumyllyn vanhalta myllytilalta. Sovi lähteminen rannasta ennakoon. Reitti kulkee Sarkaveden viitoitettua väylää, mutta rannan tuntumassa. Sarkavesi on kapea ja kalliorantainen järvi, osa mäntyharjulaista järvi-jonoa. Linkkumyllyssä toimii myös kajakkivuokrauspaikka.

KOHDAT 12 ja 14

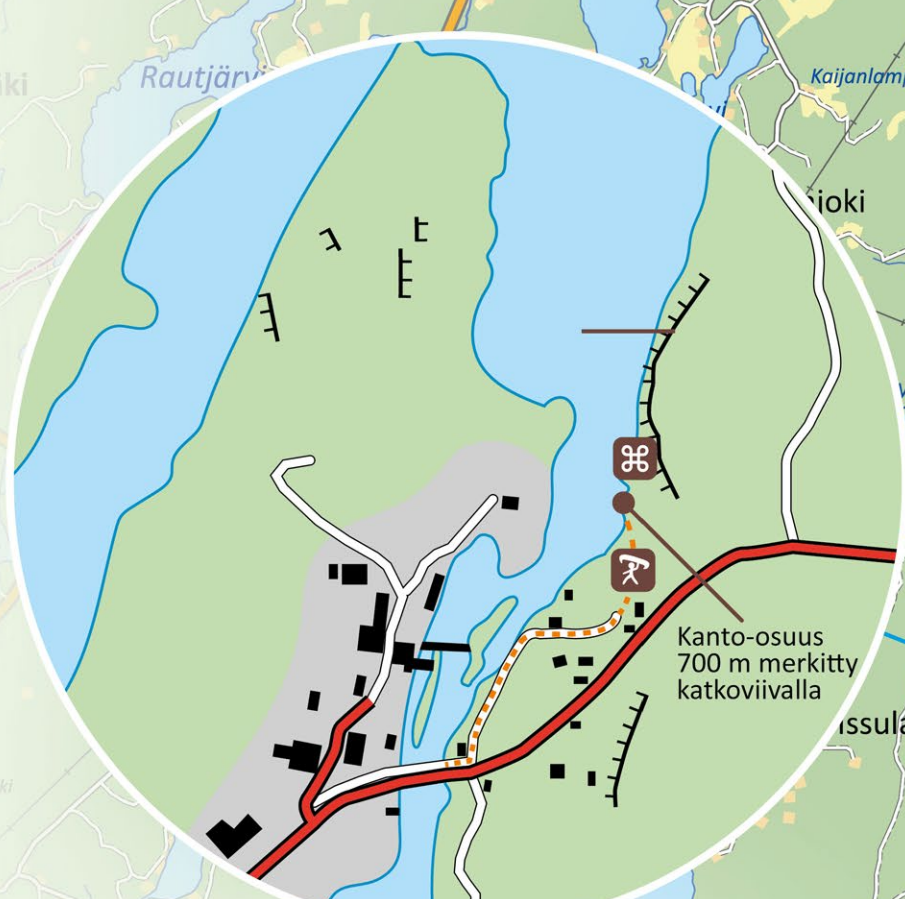
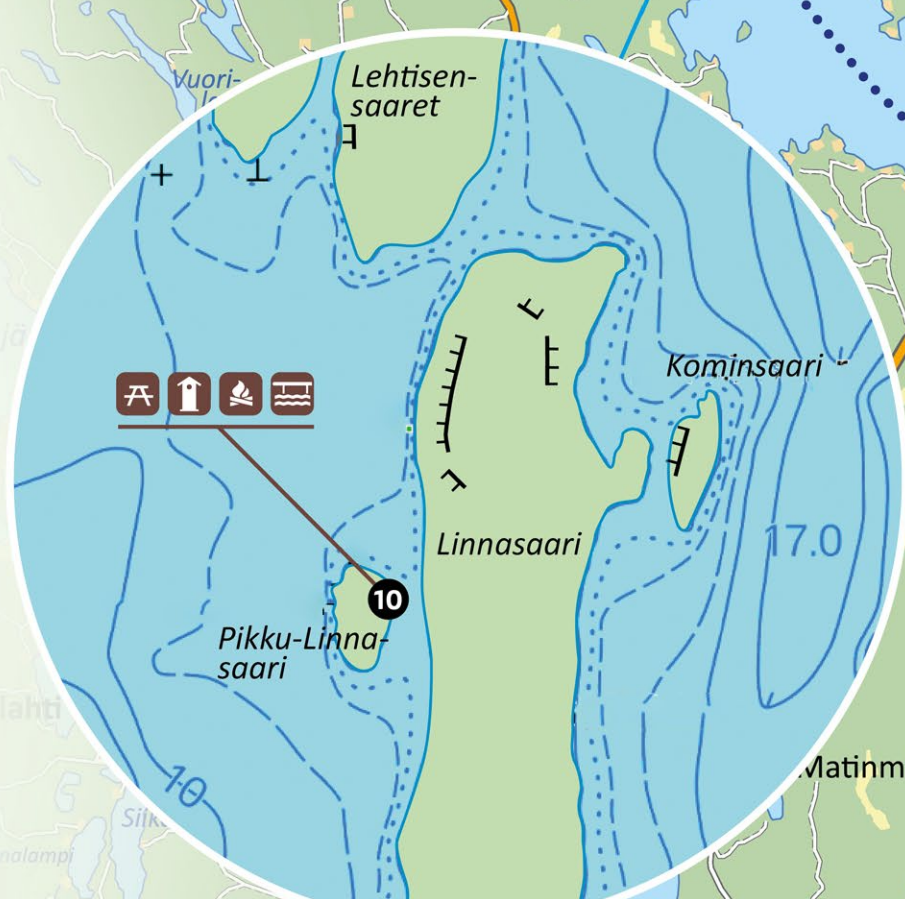
Melo Hallan reitillä

Rantautumispaikat
on merkitty maastoon
keltaisin opastein.

RUNKOREITTI
PÄIVÄREITIT

- 1 Rautatieasema
- 2 Pyhävesi
- 3 Teerniemi
- 4 Nuotioniemen laavu
- 5 Kirkonkylän alue
- 6 Ruokohiekkä
- 7 Pyhäkosken kanavan sulut
- 8 Vihannanselkä
- 9 Miekankoski
- 10 Tarhavesi
- 11 Pieni Linnasaari, Juolasvesi
- 12 Virransalmen silta
- 13 Sarkavesi
- 14 Kannonalusten kalliomalaukset
- 15 Haukkavuori
- 16 Linkkumylly, vanha myllytila
- 17 Voikoski, kalliomalaukset ja kantoaika
- 18 Vuohijärvi
- 19 Orilammen maja
- 20 Repoveden kansallispuisto
- 21 Kirkonkylän kioski
- 22 Kirkko ja hautausmaa
- 23 Katiskalahti rantautumis- ja nuotiopaikka
- 24 Majavan pesä
- 25 Luontokirkko
- 26 Siirilahti

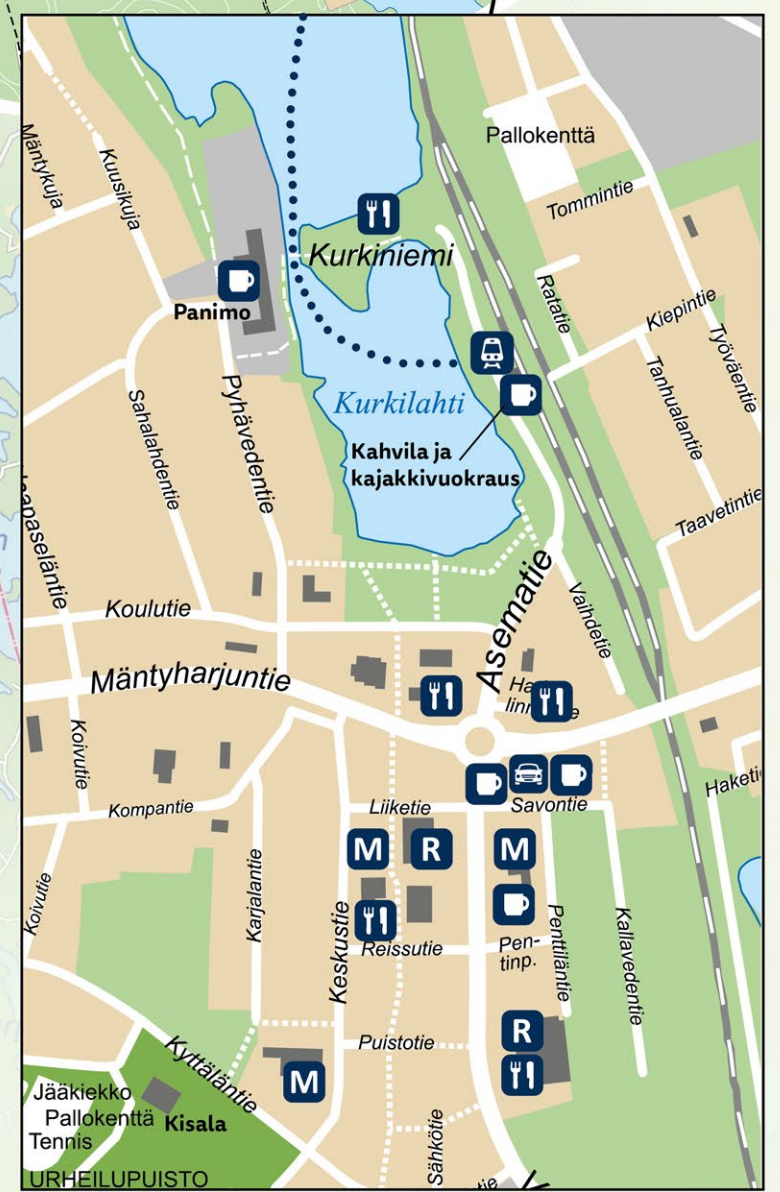

Postilaatikkomelonta

Matkanvarrella voit bongata postilaatikoita ja kirjata oman melontasuorituksesi vihkoon.
Laatikot ovat näissä kohteissa: Rautatieasema, Teerniemi, Nuotioniemen laavu, Miekankoski, Vihantasalmi, Linkkumylly ja Voikoski.

REITTIEN VÄLIMATKOJA / SUUNTAANSA

- Asema – Nuotioniemen laavu n. 4 km
- Asema – Ruokohiekkä n. 6,5 km
- Asema – Siirilahti n. 6 km
- Asema – Pyhäkosken kanava n. 10,4 km
- Asema – Miekankoski n. 12,4 km
- Miekankoski – Pieni Linnasaari n. 8 km
- Pieni Linnasaari – Haukkavuori n. 6 km
- Haukkavuori – Linkkumylly n. 4 km
- Linkkumylly – Voikoski n. 6 km
- Voikoski – Repovesi n. 12 km
- Vihantasalmi – Miekankoski n. 2 km
- Asema – Pieni Pyhävesi n. 9 km

Rautatieasema, Asematie 10
Taksiasema Savontie 1, puh. 0601 10036

mantyharju.fi
Majoitukset, kahvilat ja ruokapaikat www.visitmantyharju.fi
Karttoja mantyharju.karttatiimi.fi